

3. sz. melléklet: Kis intézmények SREP kérdőíve

(A Felügyelet a kérdőívet az egyes intézménytípusok sajátosságaihoz igazodóan küldi ki)

Az alábbi felügyeleti kérdőívet a Felügyelet évente legalább egyszer kitöltésre megküldi valamennyi kis intézménynek minősülő felügyelt hitelintézet és befektetési vállalkozás részére. Az egyes intézmények/intézménytípusok esetében a kérdőív azok kockázati profiljától, egyedi sajátosságaitól függően az itt bemutatottól eltérő lehet.

Általános kérdések

1. Melyek azok a kockázatok és miért, amelyeket az intézmény működése során a vezetés számottevőnek ítél? Ne csak a főbb kockázati kategóriákat nevezzék meg (hitelezési, működési, stb.), hanem részletezzék, hogy azokon belül mit tartanak problémásnak az intézmény működése szempontjából. (A lehetséges kockázatok számbavételénél javasoljuk figyelembe venni a Felügyelet honlapján közzétett ICAAP útmutató III.2. *Lényeges kockázatok* fejezetében foglaltakat.)

2. Milyen módszerrel történik a belső tőkekövetelmény számítása (Pillér-1+, Építőkocka elv, egyéb)? Változtattak-e a számítás módszerén a legutóbbi felülvizsgálat óta és ha igen miért? Mennyi volt az intézmény által számított belső tőkekövetelmény nagysága összesen és kockázatonként részletezve 2010. szeptember 30-án? Kérjük, számszerűsítsék és indokolják az esetleges eltéréseket a szabályozói tőkekövetelményhez képest. (A kérdés második és harmadik mondata részben a 2. számú Excel mellékletben /a belső tőkeszámítás levezetése/ is megválaszolható)

3. Vannak-e olyan tényezők (pl. alacsony kockázati környezet, fedezetek minősége) amelyeket a belső tőkekövetelmény összegének számítása során az intézmény tőkekövetelményt csökkentő elemként vett figyelembe? Ha igen, mutassa be ezeket és indokolja a kockázatsökkentő hatást!

4. Alkalmaz-e az intézmény a belső tőkekövetelmény számítása során stressz teszteket? Ha igen, mutassa be azokat és azok eredményeit!

5. Rendelkezik-e az intézmény a Felügyelet által a SREP útmutató mellékleteként a honlapján közzétett kockázatos portfóliókkal és számított-e ezekre többlet-tőkeszükségletet? Kérjük, mutassa be a számítás menetét is. (Bruttó állomány, biztosítékok, értékvesztés, a nettó állományra számított tőkeszükséglet) Ha nem számolt többlet tőkeszükséglettel, kérjük, részletesen indokolja az útmutatóban szereplő összes szempont szerint.

6. Él-e az intézmény a szavatoló tőke korrekció lehetőségével, mutassa be annak elemeit, mértékét és indokolja azt.

7. Az intézmény jelenlegi üzleti és tőketervei alapján milyen módon fog alakulni az elkövetkező 3 évben a tőkeszükséglete és a rendelkezésre álló tőke összege? Milyen eszközökkel kívánja az intézmény a rendelkezésére álló tőke összegét növelni, ha erre szüksége van?

	2010.09.30.*	2010.12.31.	2011.12.31.	2012.12.31.
Rendelkezésre álló szavatoló tőke				
Szabályozói minimum tőkekövetelmény				
Belső tőkekövetelmény (ICAAP)				

Tőke több- let/hiány**				
---------------------------	--	--	--	--

* Az első oszlopban a tényadatokat, míg az utolsó 3 oszlopban a tervszámokat kérjük feltüntetni

** A szabályozói minimum tőke és a belső tőkekövetelmény közül a nagyobb összeg csökkentve a rendelkezésre álló szavatoló tőkével

8. A belső tőkekövetelmény számítás eredményeit alkalmazza-e az intézmény más területeken (pl. kockázatkezelés, árazás, értékvesztés elszámolás)? Ha igen mutassa be ezek alkalmazását!

I. Környezet (külső tényezők kockázatai)

9. Melyek az intézmény tevékenységének külső tényezőkből származó kockázatai (pl. földrajzi környezet, magas munkanélküliség, kiemelten éles verseny, szűkös forrás bevonási vagy eszköz kihelyezési lehetőségek, pénzügyi kultúra alacsony szintje)?

10. Mennyire behatárolható az a földrajzi-, ágazati- vagy ügyfélszegmens, amelyben az intézmény elsődlegesen végzi a tevékenységét? Mutassa be az eszközportfólió főbb szegmensek szerinti megoszlását!

11. Tagja-e az intézmény valamely intézményvédelmi alapnak (Igen, nem). Ha igen melyeknek? Alkalmazza-e annak módszertanát/ajánlásait belső tőkeszükségletének kiszámításakor? Ha a közös módszertant nem teljes körűen, vagy egyes részleteiben egyéni korrekciókkal alkalmazza, kérjük sorolja fel ezeket!

II. Vállalatirányítás

12. Jellemezze az intézmény tulajdonosi struktúráját! (A tulajdonosi struktúra jellemzően sok kis tulajdonosból vagy inkább stratégiai szakmai befektetőkből áll, a tulajdonosok jellemző magatartása és ennek hatása az intézmény működésére) Fizetett-e osztalékot az elmúlt 3 évben? (Igen, nem, ha igen mikor és a részjegyek névértékére vetítve hány százalékot? Az adózás utáni eredmény hány százalékát tette ki a kifizetett osztalék?)

13. A jelenleg hatályos üzleti stratégia elfogadásának, vagy korrekciójának időpontja. Milyen fórum fogadta el és meddig érvényes? Változtak-e a legutóbbi beszámoló óta a válság hatására vagy egyéb okok miatt az abban foglalt célok, súlypontok?

14.1. Rendelkezik-e az intézmény kockázati stratégiával? (Mikor és milyen testület fogadta el) Alkalmaz-e kockázati limitrendszeret (Ágazati, termék, ügylet stb.)!

14.2. Mutassa be a kockázatkezelési rendszerét! (A kockázatvállalás alapelvei, területei – termékek, üzletágak, piacok – a kockázatvállalás mértéke, mérése, kezelése, korlátozása, a kockázatkezelési terület szervezeten belüli elhelyezkedése, szervezeti ábra, feladatai, kapcsolatai a vezetőséggel, szabályozottsága, beszámolók).

14.3. Változott-e az intézménynél a kockázatkezelés, a belső ellenőrzés, a compliance funkció és a problémás eszközök kezelésének helye, személye?

15. Észlelt-e az intézmény vezetése az elmúlt 12 hónapban az ügyfelek és a piaci partnerek részéről bizalomvesztési jeleket (pl. betétek visszavonása, forrásbevonási lehetőségek magasabb kockázati felára, többlet biztosítékok megkövetelése)? Szövetkezeti hitelintézetek esetében növekedett-e jelentősen a tagi kilépők száma?

16. Változott-e a legutóbbi beszámoló óta a Felügyelet engedélyezési hatáskörébe nem tartozó vezetők összetétele, végzettsége (pl. szövetkezeti hitelintézetek esetében FB és IT tagok, hite-

lezési üzletág vezetője, kockázatkezelés vezetője, belső ellenőrzés vezetője, főkönyvelő, aktív-passzív üzletág vezető, stb./)?

17. Hogyan működik az intézménynél a tulajdonosi kontrollrendszer (FB működési rendje, a tárgyalt témák, a belső ellenőrzési anyagok feldolgozásának bemutatása, ezek gyakorisága, voltak-e tulajdonosi ellenőrzések, végeztet-e az FB független szakértőkkel ellenőrzéseket, van-e visszacsatolási rendje a meghozott FB határozatoknak, beszámol-e az igazgatóság az FB-nek, stb.)

18. Mutassa be az intézmény javadalmazási politikáját azon munkavállalók vonatkozásában, akiknek a szakmai tevékenysége jelentős hatással van az intézmény kockázati profiljára. (Milyen munkakörökre vonatkozik, mik az alapelvei, milyen arányokat állapít meg a fix juttatás és a teljesítmény alapú juttatás viszonyában, a teljesítmény alapú juttatás hogyan, hány évre lebontva kerül kifizetésre stb. Kérjük foglalják össze, hogy az intézmény javadalmazási politikája megfelel-e a vonatkozó PSZÁF ajánlásoknak, valamint a Hpt. vagy Bszt. rendelkezéseinek¹.

III. Piaci megjelenés

19. Melyek az intézmény számára kulcsfontosságú termékek? Van-e olyan termék, amely az elmúlt egy évben került bevezetésre, és amelytől az intézmény jelentős forgalomnövekedésre számít? Milyen új kockázatokat lát az új termékek bevezetésével kapcsolatban és mit tesz azok kezelése érdekében?

20. Méri-e az intézmény piaci súlyának alakulását összességében és a számára legfontosabb piaci szegmensekben? Ha igen mutassa be hogyan alakultak az intézmény piaci részarányai összességében, illetve a számára legfontosabb szolgáltatási és termék szegmensekben az elmúlt három évben? Mire számít az elkövetkező időszakban? Ha nem méri a piaci részarány változását, értékeli-e saját növekedési ütemét összevetve azt a megyei, regionális, illetve országos átlagokkal?

21. Folyt-e az intézménynél versenyhivatali vizsgálat az elmúlt 3 évben, folyik-e ellene per, valamely ügyfele kezdeményezésére? Ha igen, mi a per tárgya és tétje?

IV. Üzleti folyamatok és tőke

22. Milyen arányban, illetve volumenben végez az intézmény az átlagosnál kockázatosabb tevékenységeket (pl. derivatívák kereskedelme, külföldi kibocsátású értékpapírok vásárlása, devizában denominált forint hitelek, tőzsdei ügyletek, OTC értékpapír kereskedelem, speciális jellemzőkhöz kötött kondíciójú termékek, tőke vagy hozamgarancia, határon átnyúló tevékenységek, saját jogon végzett befektetési szolgáltatási tevékenység, részvény túlsúlyos befektetési alapok, pénzügyi vállalkozások finanszírozása, árfolyam index swap ügyletek, stb.)?

23. Részletezze az intézmény elmúlt 12 hónapban feltárt öt legnagyobb veszteségét hitelezési, piaci, működési illetve egyéb kockázatonként (Az átvett eszközök értékesítése kapcsán elszennvedett veszteségeket a hitelezési kockázatoknál kell feltüntetni)

1. Hitelezési kockázat, ügylet megnevezése	Veszteség felmerülésének ideje és feltárásának módja	Veszteség oka	Tárgyidőszakban elszámolt nettó* veszteség mértéke (Millió Ft)	Jövőbeni elkerülése érdekében tett intézkedések

¹ A törvényi megfelelés 2011. május 31-től kötelező.

* A fedezetek figyelembe vétele utáni várható veszteség, amire az adott időszakban értékvesztés került elszámolásra

2. Piaci kockázat, ügylet vagy eseménymegnevezése*	Veszteség felmerülésének ideje és feltárásának módja	Veszteség oka	Tárgyidőszakban elszámolt veszteség mértéke (Millió Ft)	Jövőbeni elkerülése érdekében tett intézkedések

* Ideértve a kereskedési könyvi és nem kereskedési könyvi kamatkockázatokat, a devizaárfolyam kockázatot, az értékpapírok árfolyamkockázatát, az árukockázatot, stb. Kizárólag csak a realizált veszteséget kell feltüntetni!

3. Működési kockázat, esemény megnevezése	Veszteség felmerülésének ideje és feltárásának módja	Veszteség oka	Tárgyidőszakban elszámolt veszteség mértéke* (Millió Ft)	Jövőbeni elkerülése érdekében tett intézkedések

* A működési kockázatok esetében a bruttó veszteséget kell feltüntetni!

A kockázati eseményt akkor is nevezze meg, ha jelenleg nincs forintban mérhető veszteség

4. Egyéb kockázat, ügylet vagy eseménymegnevezése	Veszteség felmerülésének ideje és feltárásának módja	Veszteség oka	Tárgyidőszakban elszámolt veszteség mértéke (Millió Ft)	Jövőbeni elkerülése érdekében tett intézkedések

24. A hitelezési tevékenység kapcsán kérjük, sorolja fel az elmúlt 12 hónap 5 legnagyobb leírt veszteségét, feltüntetve az ügyfél nevét, a követelés típusát és ágazati besorolását, valamint a veszteség leírás okát.

1. Hitelezési kockázat, ügylet megnevezése	Tárgyidőszakban leírt, illetve a folyósítás óta összesen leírt veszteség mértéke (Millió Ft)	Veszteség leírás oka	Jövőbeni elkerülése érdekében tett intézkedések

--	--	--	--

25. A 361/2009. (XII.30) Kormányrendeletet figyelembe véve mutassa be, hogy az intézmény az ingatlannal fedezett hitelei (ideértve az ingatlannal fedezett részkitettségeket is) esetében az ingatlan forgalmi értékének hány százalékát veszi figyelembe hitelfedezeti értéként (külön a lakóingatlanok és külön a kereskedelmi célú ingatlanok esetén)?

26. Jellemezze az intézmény ingatlan fedezetek befogadásával kapcsolatos gyakorlatát, illetve mutassa be a jogi szabályozás átvételét a belső szabályozásában (Egységes feltételeket alkalmaz vagy település típusonként, esetleg más szempontok szerint differenciál-e az ingatlanok fedezetként történő befogadásakor?)

27. A ténylegesen megkötött szerződések és keletkezett állományok esetében jellemzően mekkora volt az ingatlannal fedezett kitettség vagy kitettség rész hitelfedezeti értékhez viszonyított átlagos aránya az elmúlt 12 hónapban?

28. Mi a viszonya az intézmény által kínált termékek pénzügyi kondícióinak az piacon elérhető átlagos kondíciókhoz? Ismertesse eszköz és forrás oldali kondíciós politikáját és indokolja azt.

29. Változott-e a legutóbbi beszámoló óta a kiszervezett tevékenységek köre? Az elmúlt felülvizsgálat óta merült-e fel valamilyen komolyabb probléma a kiszervezett tevékenységgel kapcsolatban? Milyen módon ellenőrzi az intézmény a kiszervezett tevékenységet végzőt? Milyen tevékenységeket tervez kiszervezni a következő 12 hónapban?

30.1. Mutassa be a likviditás kezelés módszertanát. (A likviditási kockázatok azonosítása, mérése, nyomon követése, pénzáramlások monitoringja, befektetési hitelek, halasztott pénzügyi és értékpapír teljesítések finanszírozása és likviditásuk biztosítása, hitelkeretek és hitelállományok bemutatása stb.)

30.2. Az elmúlt 12 hónapban voltak-e likviditási nehézségei az intézménynek, ha igen, mi volt annak az oka, milyen módon és milyen költségekkel sikerült kezelni a problémát? Mutassa be, hogy állampapír vagy bankközi betét állományának mekkora hányadát kötötte le, vagy zárolta más intézmény javára fedezetként bármilyen jogcímen.